

Культивування гуманістичних цінностей українського козацтва через зміст навчального матеріалу дає можливість ознайомити учнів з цілями та завданнями козацької педагогіки, увібрати досвід минулих поколінь, що сприяє залученню дітей до безсмертної криниці народного духу, до глибини народної психології, до культури свого народу.

Звертаючись до часів козаччини, учні опиняються в ореолі героїки, гуманності, патріотичних поривань, що дає змогу аналізувати сучасне життя і спонукає до активної дії. Це формує емоційно розвинену особистість, допоможе подолати відчуженість, викличе інтерес до навчання. Дитина зможе успішно соціалізуватися – органічно увійти у світ і вистояти в ньому.

Список літератури:

1. Апанович О. Козацтво – ментальність українського народу// Сучасність. - 1994. - №9.
2. Вишневський О.І. Орієнтири національного виховання.// Рідна школа. – 1994. - № 5. – С. 42.
3. Мартинюк І. В. Національна система виховання: шляхи реалізації.// Вища школа. – 1994. - № 3-4. – С. 13.
4. Наливайко Д. Козацька християнська республіка. – К., 1992.
5. Скальковський А. Історія Нової Січі або останнього Коша Запорозького. – Дніпропетровськ, 1994.
6. Яворницький Д. Історія запорізьких козаків: у 3-х т. – Львів, 1990.

Линник Ю.М.
(СумДУ, каф маркетингу)

Класифікація екологічних товарів та послуг залежно від їх внеску в суспільний розвиток

Широкий спектр трансформаційних процесів в сучасній економіці пов'язаний з впровадженням новітніх досягнень науки та техніки в усі сфери життєдіяльності людства. З'являються нові форми і методи господарювання, створюються нові види товарів та послуг і, як результат, все це в тій чи іншій мірі впливає на стан

навколишнього середовища. В 90-х роках ХХ століття виникла концепція соціально-етичного маркетингу, що націлена на забезпечення довготривалого добробуту не тільки окремого підприємства, але і суспільства в цілому, до складу якої входить і концепція екологічного маркетингу.

Концепція екологічного маркетингу полягає в орієнтації виробництва і збуту на задоволення екологічно-орієнтованих потреб і запитів споживачів, створення і стимулювання попиту на екологічні товари чи послуги – економічно ефективні і екологічно безпечні у виробництві, споживанні та утилізації. На сьогоднішній день існує ряд підходів до визначення екологічних товарів та послуг, але не існує чіткої предметної класифікації та критеріальної бази, за допомогою якої можна було б визначати ступінь їх екологічності.

Ряд вчених вже поставили під сумнів визначення «екологічно чистий товар», адже на практиці такого товару не існує і не може існувати. В результаті проведених досліджень було виявлено, що доцільно було б визначати ступінь екологічності товару чи послуги за наступними ознаками: сировина, технологія, споживання, утилізація та екологічний внесок в суспільство.

В залежності від внеску товару чи послуги в суспільний розвиток виділяємо чотири групи товарів: екологічно спрямовані товари, екологічно прийнятні товари, екологічно небезпечні товари, екологічно деструктивні товари (рис. 1).

		Екодеструктивний вплив	
		Низький	Високий
Вклад в одиницю суспільног о продукту	Високий	Екологічно спрямовані товари	Екологічно небезпечні товари

	Низький	Екологічно прийнятні товари	Екологічно деструктивні товари
--	----------------	-----------------------------	--------------------------------

Рис.1 - Позиціонування товарів та послуг в залежності від їх внеску в суспільний розвиток

Загальна характеристика товарів за ступенем екологічності та їх характеристика представлена в табл. 1.

Таблиця 1 – Класифікація товарів за ступенем екологічності та їх характеристика

Вид товару чи послуги за ступенем екологічності	Характеристика	Характеристика
Екодеструктивні товари	Наносять значні збитки навколишньому середовищу і суспільству	Відмова в підтримці держави
Еконебезпечні товари	Являють собою загрозу для суспільства	Поступово виходять з ринку, через зменшення прихильності споживачів
Екологічно прийнятні товари	Вплив на навколишнє середовище в межах асиміляційного потенціалу	Пріоритетні з позиції держави та суспільства
Екологічно спрямовані	Не руйнують довкілля, несуть	Пріоритетні з позиції держави та

товари	позитивний внесок в суспільство	суспільства
--------	------------------------------------	-------------

Запропонована класифікація екологічних товарів в залежності від їх внеску в суспільний розвиток може бути використана для подальших досліджень, як основа методики визначення ступеня екологічності товарів. Що дасть змогу визначити пріоритетні для національної економіки товари чи послуги та вирішити в комплексі економічні, соціальні та екологічні цілі.

Я.С. Давлианидзе
(Донецкий национальный университет)

Некоторые проблемы угольной промышленности Донбасса

Трудно переоценить значение угольной промышленности в экономике государства, ведь уголь является основным отечественным энергоносителем, способным удовлетворять существующие потребности за счет собственных резервов. От поставок угля зависит, во-первых, стабильность работы тепловых электростанций (в топливном балансе ТЭС области доля угля достигла 85%). Во-вторых, в Донбассе добываются самые ценные коксующиеся марки угля, без которых невозможно металлургическое производство. В-третьих, уголь традиционно служит в качестве бытового топлива.

Производственный потенциал угольной отрасли в области включает 108 административных единиц, из которых 68 шахт и шахтоуправлений подчиняются Министерству топлива и энергетики Украины, а 40 шахт не входят в эту структуру. Кроме того, 51 шахта находится в различной стадии закрытия, еще 7 шахт относятся к третьей группе и будут переданы под закрытия.

Годовая производительность действующих шахт сильно отличается друг от друга – всего 9 шахт добывают в год более одного миллиона тонн, а годовая добыча 30 государственных шахт находится на уровне менее 100 тыс. тонн. На протяжении 1991-